

Ціна 2 коп.

Мадагаскару (АКФМ) на чолі з членом Політбюро, секретарем ЦК АКФМ, К. А. Мамондзісуа; Соціалістичної партії Чилі — Генеральний секретар партії К. А. Мейда; Соціалістичної партії Японії на чолі з головою Центрального виконавчого комітету партії М. Ісіба; президент Всесвітньої Ради Миру Р. Чандро; Генеральний секретар Всесвітньої Федерації Профспілок

(Закінчення на 2-й стор.).

Похорон Юрія Володимировича АНДРОПОВА

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.).

Присутні делегації: Австрії — на чолі з федеральним канцлером Ф. Зіновічем; міністр у справах державної скарбниці Австралії П. Дж. Кітінг; Єгипту — на чолі з М. Салемом, помічником президента; Аргентини — на чолі з віце-президентом В. Мартінесом; Бангладеш — на чолі з заступником головного військового адміністратора контр-адміралом М. А. Ханом; Бельгії — на чолі з заступником прем'єр-міністра Ж. Голем; Ботсвани — на чолі з міністром закордонних справ А. М. Могабе; Бразилії — на чолі з міністром Я. Гонсалвесом; особистий представник папи Іоанна-Паула II Ж. Лежен; Великобританії — на чолі з прем'єр-міністром М. Тетчер; Гайани — на чолі з віце-президентом М. Шахбундіном; ФРН — на чолі з федеральним канцлером Г. Коелем; Греції — на чолі з прем'єр-міністром А. Палавандеу; принц Хенрік і прем'єр-міністр Данії П. Шлютер; Зімбабве — на чолі з президентом К. Бананого; Індії — на чолі з прем'єр-міністром І. Ганді; Індонезії — на чолі з міністром закордонних

справ М. Кусумаатмаджею; Йорданії — на чолі з міністром А. Абу Ода; Іраку — на чолі з віце-президентом Т. М. Мааруфом; Ірландії — на чолі з президентом П. Хіллері; Ісландії — на чолі з прем'єр-міністром С. Херманнссоном; Іспанії — на чолі з заступником голови уряду А. Герра Гонсалесом; Італії — на чолі з президентом А. Пертіні; ІАР — на чолі з віце-президентом А. Аль-Араші; Камеруну — на чолі з міністром закордонних справ Ф. Т. Мбогом; Канади — на чолі з прем'єр-міністром П. Е. Трюдо; міністр закордонних справ Кенії Е. Мвангалі; Кіпру — на чолі з президентом С. Кіпріану; колишній президент Лівану Шейх Сід Ахмед Ульд Баба Міна; Мальдівської Республіки — на чолі з міністром А. Заї; Президент Мальти А. Барбара; Марокко — на чолі з наслідним принцом С. Мохаммедом; Мексики — на чолі з головою Великої комісії палати депутатів

конгресу У. Луго Хілем; міністр закордонних справ Нідерландів Х. Ван Ден Брук; Нігеру — на чолі з членом Вищої військової ради М. Д. Адаму; Нігерії — на чолі з начальником штабу головнокомандуючого збройними силами Т. Іді-абоном; міністр Нової Зеландії Дж. Болджер; наслідний принц Харальд і прем'єр-міністр Норвегії К. Віллок; Пакистану — на чолі з президентом Зія-Уль-Хакмом; прем'єр-міністр Португалії М. Соареш; міністр Руанди А. Нтагерура; Сан-Маріно — на чолі з капітаном-регентом Р. Ренці; Дж. де Б'яджі; США — на чолі з віце-президентом Дж. Бушем; Судану — на чолі з першим секретарем центрального керівництва Суданського соціалістичного союзу Б. Сулейманом; Сьєрра-Леоне — на чолі з міністром закордонних справ А. Конте; Тунісу — на чолі з міністром закордонних справ Б. К. Ес-Себсі; Туреччині — на чолі з прем'єр-міністром Т. Озалом; Уганді — на чолі з прем'єр-міністром О. Алімаді; Фінляндії — на чолі з президентом М. Койвісто; Франції — на чолі з прем'єр-міністром П. Моруа; Швейцарії — на чолі з начальником

департаменту закордонних справ П. Обером; принц Бертіль і прем'єр-міністр Швеції У. Пальме; міністр закордонних справ Шрі-Ланки А. К. Ш. Хамід; міністр закордонних справ Японії С. Абе.

На похорон Ю. В. Андропова свої офіційні представники направили уряди Бірми, Венесуели, Габону, Заїру, Ірану, Коста-Ріки, Кувейту, Лесото, Ліберії, Малайзії, Непалу, Перу, Сейшельських островів, Сенегалу, Сінгапуру, Сомалі, Того, Тринідаду і Тобаго, Філіппін, Чад, Екватору, Ямайки, інших країн.

У Москву прибули також генеральний директор ООН по розвитку і міжнародному економічному співробітництву Ж. Ріпер; помічник Генерального секретаря Ліги арабських країн А. Омран; заступник генерального директора ЮНЕСКО Ш. Бакрі.

Присутні члени дипломатичного корпусу.

Траурний мітинг відкриває Генеральний секретар ЦК КПРС К. У. Черненко.

Слово надається членові Політбюро ЦК КПРС, першому заступникові Голови

Ради Міністрів СРСР, Міністрові закордонних справ СРСР А. А. Громико.

Виступає козаль-штампувальник Московського автозаводу імені І. О. Лихачова Герой Соціалістичної Праці К. Н. Малін.

Біля мікрофона — член Політбюро ЦК КПРС, міністр оборони СРСР Маршал Радянського Союзу Д. Ф. Устинов.

Виступає перший секретар правління Спілки письменників СРСР Г. М. Марков.

Слово надається першому секретареві Карельського обкому КПРС І. І. Сенькіну.

Траурний мітинг оголошується закритим. Керівники Комуністичної партії і Радянської держави підходять до постаменту з труною Ю. В. Андропова. Процесія направляється до Кремльської стіни.

12 година 45 хвилин. Труну з тілом покійного опускають у могилу.

Під звуки Державного гімну СРСР гримлять гарматні залпи. У ці ж хвилини артилерійський салют проводиться в столицях союзних республік, у містах-героях Ленінграді, Волгограді, Одесі, Севастополі,

Новоросійську, Керчі, Тулі, у фортеці-герої Бресті, а також у містах Калінінграді, Львові, Ростові-на-Дону, Куйбишеві, Свердловську, Новосибірську, Читі, Хабаровську, Владивостокі, Североморську, Ставрополі, Петрозаводську.

Країна заворушена траурній скорботі: на п'ять хвилин зупинилась робота підприємств і організацій. На фабриках і заводах, на залізницях, суднах морського і річкового флоту було дано гудками трихвилинний салют.

Керівники Комуністичної партії і Радянської держави знову піднімаються на Центральну трибуну.

Перед Мавзолеєм у чіткому строю проходять частини військ Московського гарнізону. Вони віддають останню військову шану керівникові Комуністичної партії і Радянської держави, Голові Ради Оборони СРСР.

Світлий образ Юрія Володимировича Андропова, який віддав усі свої сили справі партії і народу, назавжди збережеться в серцях комуністів, усіх радянських людей.

(ТАРС).

ЛЕКЦІЙНА ПРОПАГАНДА

На рівень сучасних вимог

Головними напрямками роботи лекторської групи райкому комсомолу є пропаганда рішень XXVI з'їзду КПРС, XIX з'їзду ВЛКСМ, XXIV з'їзду ЛКСМУ. Широко використовувались можливості агітбригад, яких у районі двадцять дві. У період збирання врожаю сільськогосподарських культур практикували спільні виступи бригад і членів лекторської групи перед механізаторами району. Було прочитано 75 лекцій — майже в кожному збиранно-транспортному загоні. З великою увагою слухали механізатори виступи Віктора Антоненка — головного економіста колгоспу імені XX з'їзду КПРС, Олександра Ткачука — лікаря центральної райлікарні, Світлани Брюховецької — заступника голови колгоспу по робо-

ті з молоддю та інших. Тематика лекцій охоплювала широке коло питань — ідеологічна боротьба, економічна політика, історія ВЛКСМ та комсомольської організації нашого району. Завжди змістовні виступи ветеранів колгоспу В. Н. Юрченка, О. Є. Лукашенка, Д. К. Полозюка, О. М. Іліці та інших. Головне своє завдання райком комсомолу вбачає в значному поліпшенні лекційної пропаганди з урахуванням складних завдань, які розв'язує партія в процесі вдосконалення розвинутого соціалізму. Для цього у нас є можливості і невикористані резерви. Ми маємо виховати у кожній молодій людині потребу в сумлінній праці на благо суспільства. З цією метою неослабна увага приділяється підготовці й

вдосконаленню майстерності членів лекторської групи при райкомі комсомолу.

Відбуваються заняття в школі молодого лектора при райкомі ЛКСМ України, де навчається 43 слухачі. З великою увагою були прослухані лекції викладачів школи В. П. Перчун — «Ленінські принципи лекційної пропаганди» і Л. І. Яценко — «Проблеми самовиховання молодого лектора».

Молоді лектори прагнуть внести вагомий вклад у поліпшення ідеологічної роботи, піднесення її на рівень сучасних вимог, поставлених, зокрема, червнем (1983 р.) Пленумом ЦК КПРС.

С. ВОЙПАН,
другий секретар Новоукраїнського райкому ЛКСМ України.

У НАШИХ БАШКИРСЬКИХ ДРУЗІВ

СУБОТНИК— ЮВІЛЕЮ!

60-річчя присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна молоді Уфімського заводу гумових технічних виробів імені М. В. Фрунзе вирішила відзначити комуністичним суботником.

У п'ятницю № 5 відбулись спільні партійно-комсомольські збори, присвячені обговоренню завдань колективу по виконанню рішень грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Передовик виробництва клейощипа Венера Ярмухаметова, визнана кращим молодим робітником 1983 року, член комсомольського бюро цеху, вступила з ініціативою провести комсомольсько-молодіжний суботник на честь 60-річчя присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. Зароблені кошти перерахувати у фонд будівництва в місті-герої Москві меморіального комплексу, присвяченого челядній Переможі радян-

ського народу над фашизмом. Учасники зборів гаряче підтримали цю пропозицію.

Ініціатива схвалена заводським комітетом ВЛКСМ. Почин ініціаторів знаходить широку підтримку в цехах заводу.

О. МОЄЄНКО.
**ЛІДІРУЄ
КОМСОРГ**

Серед молодіжних ферм району найкращих результатів за підсумками минулого року домогся комсомольсько-молодіжний колектив Наймайш багської МТФ колгоспу «Волга», який виконав план продажу державі молока на 115,6 процента.

По 3611 кілограмів молока від корови одержала молода доярка груп-комсорг ферми Гульшиза Салімова, це найкращий показник серед усіх молодих доярок району. Більш як по три тисячі кілограмів молока від корови одержали також подруги Гульшиза Раліна Фатіхова і Софія Гульшиз-

ва. Другий же показник у районі по надоях молока у молодій доярці з колгоспу імені Худайбердіна Світлани Ахметгалієвої.

А. ФАІЗОВ.
Янаульський район.

НА ДОПОМОГУ— МАЙСТЕРНІСТЬ

Виявляється, виплювати і виплювати по дереву, плести мереживо і макраме, вишивати серветки, виготовляти фігурки з глини можна не тільки заради власного задоволення — свої виробітки учні Уфімської СШ № 7 вирішили продати на ярмарці солідарності, щоб виручені гроші перерахувати у Фонд миру.

У гості до школи того дня завітало багато жителів мікрорайону, і піх-то не піх-то без покупок.

Виручка була солідною — 432 карбованці.
Р. СУЯРОВ,
старший вожатий школи № 7, м. Уфа.

РАЗОМ— ДРУЖНА СІМ'Я

і поточного ремонту машин. Комсомольська група гаража нараховує 12 чоловік. Часто у першій десятці тих, що відзначаються, називають водіїв КМК Віктора Пушкі, Олександра і Миколи Гонт, Юрія Носенка, Миколи Довбенка, Олександра Щурика, Сергія Цепенка. Вони змагаються за найвищі показники продуктивності праці, бережливість і економію.

На зборах колективу автогаража були детально обговорені завдання, що випливають із рішень грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС. Водії підтримали ініціативу передовиків КМК республіки й до раніше взятих соціалістичних зобов'язань додали ще один пункт підвищити додатково до плану продуктивність праці на один процент і зменшити собівартість перевезень вантажів щонайменше на півпроцента. А комсомольцям є на кого рівнятися, є у кого повчитись. Це — комуністи-виробничники, наставники.

Серед них — відомий у районі механізатор, кавалер ордена Леніна і Трудового Червоного Прапора Анатолій Федорович Зуєнко. Майстер своєї справи, наставник, він щедро ділиться досвідом з молодими колегами. Молодий комуніст комбайнер Андрій Трюхан своєю любов'ю до техніки, наполегливістю у досягненні поставленої

мети вчить молодших товаришів, як досягти намічених рубежів. Використовує секретар парторганізації будівельної дільниці Анатолій Федорович Дудка особистим прикладом запалює молоді на трудові звер-

шення. Будівельники успішно справляються з планами. Добрими порадиниками для діла є доярка Катерина Василівна Ейсмонт, свинарка Стефанія Василівна Караван.

Комітет комсомолу, його секретар Надія Савінова дбають про те, щоб забезпечити гласність трудового суперництва, відзначити тих, хто вийшов уперед. Один із них — тваринник молочнотоварної ферми № 1 Юрій Завізіон. За ударну працю він нагороджений знаком ЦК ЛКСМУ і грамотою обкому комсомолу. Намагаються не відстати від нього і трактористи Олександр Вінарський, Леонід Дуденко, будівельники Володимир Галайчук, Дмитро Якубовський, свинарки Тетяна Байко, Ніна Скорбич та багато інших.

Комітет комсомолу також постійно дбає про підвищення майстерності молодих механізаторів і тваринників. Щотижня в тракторних бригадах, на фермах проходять заняття, на яких вивчаються не лише тонкощі про-

фесії, а й господарських та інші проблеми економіки. Особлива увага — питанню закріплення молодих трудівників на селі. Шлях до його вирішення лежить через найповніше задоволення соціально-культурних і побутових потреб людей.

За останні роки у радгоспі побудували понад сто благоустроєних квартир, з яких третину виділили молодим спеціалістам і робітникам. Для виконання будівельних робіт створена спеціальна будівельна дільниця складається переважно з молодих робітників. Колективом будівельників споруджено також ряд інших важливих об'єктів. Торговельний комплекс, наприклад. Діє дитячий комбінат, відкрито новий комплексний приймальний пункт тощо.

— Ми, — говорить директор радгоспу А. Д. Антонюк, — повністю розв'язали в господарстві проблему кадрів. Усі головні і старші спеціалісти виросли в нашому радгоспі. Молодь після школи, після служби в армії охоче йде на виробництво.

Комсомольська організація живе повнокровним життям. В ній постійно впливають нові сили. А це запорука того, що попереду — нові звершення, новий злет комсомольської творчості і держання.

К. АНТОНЕНКО.
Петрівський район.

ВЧАТЬСЯ МОЛОДІ

ВИБОРЦІ

У Добрянському клубі виборців, що працює при сільському будинку культури, проведено чергову зустріч молодих виборців.

Завідувач сільською бібліотекою Н. К. Пастушенко познайомила молодь із кандидатами в депутати від виборчих ок-

ругів Кіровоградщини, з їхнім трудовим шляхом. Про найдемократичнішу радянську виборчу систему розповів заслужений лікар України, делегат Всесвітнього конгресу миролюбних сил Ф. Д. Гетьманець.

Н. БУЖАН.
Вільшанський район.

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

РАПОРТУЮТЬ
КОМСОМОЛЬЦІ

У комсомольських організаціях нашого заводу закінчилась громадсько-політична атестація учасників Ленінського заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя».

Під час проведення Ленінського заліку в усіх шестидесяти комсомольських організаціях цехів і відділів було атестовано 1927 молодих виробничників.

125 пропозицій і ряд інших починань висловили учасники Ленінського заліку в ході проведення громадсько-політичної атестації. Так, комсомольці відділу головного технолога виступили з пропозицією взяти комсомольське шефство над випуском товарів народного призначення, а співчани складального цеху виробництва магнітних пускатрів вирішили взяти шефство над виробничими шкільними бригадами.

Найвищу трудову і громадську активність під час підготовки і проведення Ленінського заліку виявили комсомольці складального цеху № 101 (секретар комсомольської організації С. Пилипенко), відділу головного конструктора (секретар комсомольської організації В. Подрезова), відділу автоматизованих систем управління виробництвом (секретар комсомольської організації Т. Пропагаєва). У ході ширшої і відвертої розмови було виявлено резерви підвищення бойовості заводської комсомольської організації, намічено нові рубежі виробничої діяльності комсомольців і молоді у світлі рішень грудневого (1983 року) Пленуму ЦК КПРС.

М. ЧАБАН,
секретар комітету комсомолу
Олександрійського електромеханічного заводу.

Місто
молодості

У 30-х роках на березі Амуру за комсомольськими путівками, за покликком серця приїхали юнаки і дівчата, щоб побудувати місто. І на місці тайги і боліт поселенці Ленінського комсомолу звели місто юності — Комсомольськ-на-Амурі.

Комсомольськ-на-Амурі — крупний залізничний вузол. Повітряні лінії зв'язують місто з Москвою, Ленінградом, Мінеральними Водами, десятками інших населених пунктів країни. Щодня швидкісні річкові судна доставляють численних пасажирів у Хабаровськ, Ніколаєвськ-на-Амурі, в затішні, недоторкані куточки природи. На Амурі — сотні місць для відпочинку. І активного також. Три стадіони, п'ять плавальних басейнів, 68 спортивних залів, 12 лижних і оздоровчих баз, понад 200 інших спортивних споруд — красномовне тому підтвердження.

Споє дозволяє юнаки та дівчата можуть провести у гарних сучасних будинках культури і клубах, кінотеатрах, бібліотеках, драматичному театрі, краєзнавчому і художньому музеях. Для навчання молоді є політехнічний і педагогічний інститут, п'ять середніх спеціальних учбових закладів, дев'ять професійно-технічних училищ, 48 шкіл.

Будівництво Далекосхідного

металургійного заводу ЦК ВЛКСМ оголосив Всесоюзною ударною комсомольською будовою. 1981 року для спорудження металургійного заводу створено трест «Комсомольськметалургбуд».

Сьогодні на будівництві працює понад 3000 чоловік. Але щодня їх ряди поповнюють посланці з різних куточків нашої неосяжної країни. Тільки минулого року за комсомольськими путівками приїхало 2000 юнаків та дівчат.

Молоді робітники, що прибувають на будову, одразу ж поселяються в благоустроєні гуртожитки і ставляться на чергу для одержання окремих квартир. Ті, хто не має будівельної спеціальності, можуть вивчитися на монтажника залізобетонних та металевих конструкцій, бетонника, муляра, столяра, штукатура, маляра, слюсаря-сантехніка, плитковика, електро- і газопарника, електромонтера, покрівельника, тесляра тощо в учбовому комбінаті тресту як з відривом, так і без відриву від виробництва.

Прибуття молоді за комсомольськими путівками на Всесоюзну ударну комсомольську будову в місто юності допоможе значно прискорити спорудження металургійного заводу. А значить і швидше поставити багатства Далекого Сходу на службу радянському народові.

Документальний нарис

НЕПІДВЛАДНІ СМЕРТІ

21 січня 1944 року на гірській дорозі неподалік села Веркуаран раптом з'явилася напівмеханізована колона фашистів. З усього було видно, що сформували її наспіх, найпевніше, для поповнення однієї з багатьох недобитих радянськими військами частин на фронтах війни. Отож передові загони «макізарів» нав'язали бій з ходу, розраховуючи на швидке підкріплення з гір. Авангард колонні закидали гранатами, задніх фашистів розстрілювали з автоматів. Переконавшись, що далі просування неможливе, гітлерівці залягли і відкрили шквальною вогнем у відповідь. У розпалі бою мотоциклетно-стрілецький взвод, що замикав колону, непомітно відступив і почав заходити в лівий фланг розташування позицій народних месників. Маневр противника вчасно розгадав капітан Вікторов. Не знімаючи з місць жодного із своїх найвлучніших стрільців, він сам короткими перебіжками подався назустріч ворожому взводу. Бойку Григорій на ходу гукнув, щоб слідкував за лівим флангом. Далі вже поповз — швидко, не оглядаючись, і так вчасно сховався за непомітною низкою кам'яної брилою. Піднятий самовпевнений постріл поближе, як це зміг лиш він, капітан Петров, а потім короткими чергами з автомата косив і косив гітлерівців — без промаху. Надійно тримав оборону, поки не підісліли на допомогу йому стрільці роги.

З гір надійшло підкріплення, але Вікторов, з пробитими наскрізь легенями ще дві години командував боєм на лівому фланзі, де пороти вперто намагалися зосередити наступ.

Коли недобиті фашисти лавиною посунули назад і ганебно втекли, на місці бою залишатися «макізарам» було небезпечно. Всі знали, що сюди неминуче має прибути озброєний до зубів загін карателів. І всі тісним колом, мовчки й незрушно, стояли навкруг пораненого командира. Були тут «макі» з багатьох загонів дивізії: слава про хороброго радянського капітана Петрова не знала меж у приальпійських районах Франції. Кожен боєць з нетерпінням чекав прибуття лікаря, за яким послали наприкінці бою двох гінців. Бойку схилився біля знекровленого друга на колінах, обійняв його, мов передчуваючи неминуче горе, тихо плакав Юров. Нарешті людське коло вмить розімкнулося: прийшов лікар Бернар. Той самий доктор Клод Бернар, який 1983 року, узявши з рук кореспондента «Известий» А. Кривопалова фотографію Григорія Вікторова каже: «Це капітан Петров. Він помер на моїх руках від тяжкої рани».

І буде у французьких Альпах відтоді ще багато кровопролитних боїв «макі» з фашистами. Летіли під укіс порожні ешелони, а в круті урвища — танки й бронетранспортери, вибухали складні боеприпасів і пального, горіли земля під окупантами на звивистих гірських дорогах, у багатьох містах і селах віднолюбної країни. В кожному бою Володимир Бойко спішив уперед, на лівий вогонь, боявся, що так до кінця і не встигне відомстити ворогу за свого командира, за їх спільні муки в концтаборі, за горе Вітчизни, поневолених народів Європи. У Григорія він навчався дивитися смерті в вічі спокійно й мужньо: саме в такі, довгі, як вічність, хвилини, Бойко вміє відчувати, ніби Вікторова — поруч, он за розлогою сосною чи кам'яною брилою короткими чергами з автомата по-спайперськи б'є фашистів. «Макізар» Вольдемар, як звали Бойку в роті на всіх мовах, чекав бою, ледве розплющивши очі після короткого перепочинку. Але того дня їхня рота хутко вирушила на південь, потім на схід, у бік кордону з Італією, звідки пересувалася моторизована піськова частина ворога. Понад вісімсот «макізарів» двічі злилися в один загін аж під вечір наступного дня. Бойкову позицію зайняли взводів кількох кілометрів автотраси, яка на тому проміжку з противного боку закінчувалася глибоким урвищем. Окупувалися на танках, бронетранспортерах і мотоциклах, оснащених кулеметами. Уночі дорогу на згині замінували. З досвіду знаючи, що гітлерівці з усіх сил намагалися прорватися вперед, до пункту призначен-

(Продовження. Початок у №№ 15, 17, 18).

ня, розмістили на цій ділянці найметкіших стрільців. Бойку і Юров окопалися поруч. Чекали.

Минув день, другий, третій... Як на гірх, задошило. Тут же, в неглибоких мокрих траншеях, одіж сушили на собі власним теплом, а коли розпогоджувалося, — під латіним весняним сонцем. Ізущи нишком підносили жителі навколишніх поселень, головним чином матері, сестри й жінки учасників руху Опору Франції. Ішли вони в гори, ніби за дровами та квітами, а приносили харчі: щодня, більше тижня. Коли з'ясувалось, що фашисти раптом перегрупували колону, а тому й затримались, навколишню тишу розірвав гул моторів. Попереду колонні йшли не танки, як сподівався Бойку, а мотоцикли. Виходило, що міни, які мали забарикадувати шлях підбитими танками, вибухнуть під колесами мотоциклів, а важкі машини будь-що-будь, хоч і по живих трупах, прорвуться вперед. І тоді...

Вибух гранати — сигнал до бою — не обірве в свідомості Бойку цієї думки. Підпорядкуючись їй, він поповз ближче до шляху. Здогадавшись, навіщо Володимир під зливою куль добирається впритул до позицій гітлерівських кулеметників, Олександр відкрив у тому напрямі безперервний вогонь. Все. Нарешті Бойку дістався заповітної точки для ведення прицільного вогню. Звідтіля він несподівано бив лише по тих мотоциклістах, які підкочували найближче до мін. Гітлерівці скоро помітили стрільця й вдарили по ньому з кулеметів. На якусь хвилю, несподіваної смерті «макізар», міцно привадав до кам'янистої землі, змовкав і раптом знову стріляв. До замінованої ділянки дороги не підпускав жодного фашиста, аж допови на повному ходу там вибухнув танк, за ним — другий. Смертоносна «пробка» надійно закрила фридам останні надії на прорив. Не було їм і ворота назад. Під градом спеціальних гранат захилювалися танки, спалахували бронетранспортери. У паніці вороги кидалися в прірву, бігли в нікуди.

Багато сміявців-«макі» полагало тоді. Бойку пощастило жити. За винахідливість, мужність і відвагу в тому бою Володимир присвоїв звання сержанта французької армії. А трохи згодом, за ратні подвиги в Альпах, командир батальйону від імені французького уряду вручив Вольдемару бойову медаль руху Опору Франції. На звороті нагороди викарбувано слова: «Тому, хто не забув Батьківщину».

НОВА АЛЬПІЙСЬКИХ «МАКІ»

... Чомусь отак буває лайчастіше: мужні, хоробрі воїни скупі розповідають про свої ратні звершення, як і звичайно про себе. Більше говорять про інших, так і не залишаючи нам для священної пам'яті чимало героїчних сторінок особистого подвигу. Було

В. С. БОЙКО з червоними слідопитами Оситняжми.

Фото В. ГРИБА.

ж про що розповісти капітану Вікторову своїм співвітчизникам в Альпах. Чотири місяці він справді погеройськи боронив рідну Батьківщину. Немало ворожих літаків збив. На той час один з перших п'яти льотчиків у полку був нагороджений орденом Червоного Прапора. Його високо цінували як здібного командира. Але про все це Вікторова скромно змовчить. А після важкого поранення навіть сказати Бойкові ім'я своєї дружини, або хоч назву рідного села йому вже не вистачить сил. Їх Григорій до останнього подиху віддасть боєві. Великий Перемозі над фашизмом, яку наближали вони і там, у далекій Франції. «Він помер», — сумними очима каже тоді лікар Бернар і вірні сини багатьох країн Європи низько схилив голови перед пам'яттю свого хороброго командира. З усіма військовими почесними вони похоронили воїна на місці бою, в горах неподалік села Веркуаран департаменту Дром.

Про героїчну долю Григорія Вікторова у післявоєнні роки роботящий хлібороб В. С. Бойко повідав багатьом ветеранам Великої Вітчизняної, але натрапився на когось, хто б знав родину Вікторова, ніяк не вдавалось. Навіть після того як у 1972 році «Правда» опублікувала замітку про самого Володимира Самійловича, де йшлося і про ратний подвиг в Альпах капітана Вікторова, ніхто з рідних Григорія не відгукнувся. Як згодом виявилось, Ольга Іванівна тривалий час хворіла, і рідня, за порадою лікарів, не наважувалась повідомити їй ще одну звістку про загибелі чоловіка. Лише через десять літ, коли внучка проговорилася бабусі про ту замітку в «Правді», Ольга Іванівна знайшла газету і написала Бойку листа. Надіслала кілька групових фотографій, на яких серед льотчиків просила упізнати Григорія.

(Далі буде).

Зірниця

КЛУБ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

НА КОНКУРС «ЦЕ ПОТРІБНО ЖИВИМ»

Чуття єдиної родини

У минуле відійшли тяжкі роки Великої Вітчизняної. Але подвиг радянських народів-братів в ім'я перемоги над фашизмом житиме вічно.

Люшневате визволяли представники різних національностей. У кімнаті бойової слави нашої школи на стенді вміщені дві фотокартки — бойових побратимів українця Спасава і киргиза Джаркімбаєва. Червоні слідопити дізналися, що в одному з боїв був тяжко поранений полтавчанин Павло Спасава. З поля бою його виніс вірний друг Казан Джаркімбаєв. Павло Спасава вижив. Він часто пише слідопитам, двічі побував у Люшневатому, розповів, що Казан Джаркімбаєв за подвиг під час форсування річки Дністер удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Ідуть до нас визволителі. Зустрічі на вечорах бойової слави, уроках мужності.

...Ось вони зібралися біля школи...

— Товаришу командир! — вигукнув Іван Білий і кинувся назустріч Володимиру Амбарцумяну.

До них спішили Федір Свириденко, Захар Лавренюк, Казан Гільман, Тайманов стискали в обіймах Володимира Лопатіна. Ось Михайло Зінгман і Мірід Щоголеватих діляться спогадами з кіровоградцем Семеном Гержовим. Там, на фронтових плацдармах, всіх їх єдиною братерство і чуття єдиної родини...

При визволенні Люшневатого 734 стрілецьким полком командував росіянин Л. Я. Змеєв, 572 стрілецьким полком — українець А. Р. Пастушенко, командиром 684 артилерійського полку був таджик Ш. К. Ахмеджанов. Листи від А. Р. Пастушенка та Ш. К. Ахмеджанова часто отримують школярі.

Нещодавно в школу на ім'я слідопитів надійшла з Киргизії посилка з яблуками від племінниці Героя Радянського Союзу Джаркімбаєва. І лист. А там рядки: «Спасибі за пам'ять!»

А скільки сторінок про бойове побратимство розкрилося перед слідопитам, коли вони записували розповіді воїнів-земляків! Школярі знають, хто з них і на якому фронті воював. О. М. Демченко, наприклад, захищав Ленінград. П. І. Чернецький — Москву, І. Ф. Гаврилюк воював на Малий землі, в битві на Курській дузі брав участь І. М. Гаврилюк... Відомо дітям, які нагороди мають ці фронтовики...

Чуття єдиної родини... Воно проявляється у великому і малому. Яка то радість для дітей, коли до Люшневатого приїздять визволителі. Їх зустрічають, як рідних, у кожній сім'ї. Родина Олексія Чельницького завше тепло приймає Володимира Амбарцумяна, в сім'ї Володимира Дубини гостює Семен Гержов та рідні солдата Коробченка. У Леоніда Лукасевича — Григорій Мазур. Трьох синів воїна Охотного, який загинув у боях за Люшневате, гостинно приймає сім'я Бориса Коломійчука.

Герої Великої Вітчизняної війни заповіли нам берегти єдність великої радянської родини, в ім'я якої вони віддали життя. І педагогічний колектив нашої восьмирічки спрямовує свою діяльність на виховання школярів у дусі неперушної дружби між народами, рівності, братерства і єдності, беззастовної відданості партії, народу, Батьківщині.

Л. КУЧМАТРА,
керівник загону червоних слідопитів Люшневатської восьмирічної школи.
Голованівський район.

НА ВАХТІ ПАМ'ЯТІ

У середньому СПТУ № 1 триває навчально-трудова вахта на честь 40-річчя Перемоги над фашистською Німеччиною. Вахту несе кожна з дев'ятинадцяти навчальних груп протягом тижня. За цей період вона повинна зібрати інформацію про хід соціалістичного змагання в групах і в училищі, випустити не менше двох «блискавок», провести зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни, тематичні вечори, бесіди, огляди художньої самодіяльності груп.

По закінченні вахти чергова група готує рапорт про виконану роботу, який підписує актив групи, закріплений за нею викладач і майстер виробничого навчання. У понеділок із загальноучилищній лінійці цей рапорт здається директору СПТУ № 1, а на чергування заступає наступна група.

Недавно навчально-трудова вахта несли учні 57 групи — майбутні машиністи меліоративних робіт. Хоч вони тільки першокурники, однак парівні зі старшими товаришами виконують обов'язки учасників вахти. Результати перевірки непогані. Всі навчальні групи проводили політінформації, найкраще відвідували заняття учні 48, 54, 56, 57 груп. Меліоратори організували зустріч із колишніми випускниками профтехучилища, а інші воїном Радянської Армії Олександром Мухтасаровим. Олександр розповів про своє навчання, про почесну місію — бути захисником Вітчизни.

У самому СПТУ № 1 працювали і працюють багато учасників Великої Вітчизняної війни. Це — майстер виробничого навчання майор у відставці Микола Михайлович Стригін, тесляр училища офіцер запасу Андрій Трифонович Реснетіак, голова ради ветеранів профтехучилища колишній викладач початкової військової підготовки Микола Захарович Бузаєв, підполковник запасу колишній майстер виробничого навчання Іван Петрович Тарауда та інші. Саме на них рівняються юнаки і дівчата, бо їм, молодим, продовжувати славні традиції батьків і дідів.

О. ІВАНЧУК,
м. Олександрія.

...І знову одержали листи червоні слідопити Кіровоградської СШ № 27. Пишуть їм колишні фронтовики, котрі визволяли наш край від німецько-фашистських загарбників.
На знімку: члени групи «Пошук» Сергій ПАВА, Діма МАЛКОВ та Олег ЧОРНИЙ відбирають матеріали для кімнати бойової слави.

Фото В. ГРИБА.

ДО 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Ми щасливі за внуків

Багатолюдно було того дня на площі біля братської могили, де зведено обеліск 143 героям, які полягли смертю хоробрих під час визволення нашого села від німецько-фашистських загарбників. Тут губівчани зустрічають дорогих гостей — Василя Наумовича Коваленка та Степана Гавриловича Прокопчука.

Герой Радянського Союзу В. Н. Коваленко — гвардії капітан запасу, колишній командир артилерійського дивізіону 235-го полку 81 гвардійської стрілецької дивізії. С. Г. Прокопчук — теж у званні гвардії капітана запасу, однополчанин Героя, колишній командир батальйону цього ж полку. Їх ми запросили на святкування 40-річчя визволення нашого села від окупантів.

...Коли визволили наше село, командир 238 стрілецького полку 81 гвардійської дивізії зарахував мене зв'язковим начальником контррозвідки батальйону лейтенанта Політюка.

225-й полк зайняв оборонну позицію в районі села Вигоди, а 238-й знаходився на оборонних рубежах біля Сасівки. Я, В. Н. Коваленко та С. Г. Прокопчук до 13 березня 1944 року були на оборонних позиціях цих сіл, але жодного разу не зустрілися.

Перше знайомство відбулося тільки тепер.

Показую їм свій комсомольський квиток, пробитий осколком ворожого снаряда. Герой Радянського Союзу В. Н. Коваленко розкрив квиток і прочитав:

— Виданий політвідділом 81-ї Красноградсь-

кої стрілецької дивізії. Помічник начальника політвідділу Фазмафметов.

На обличчі Василя Наумовича усмішка: — Твій квиток підписав наш комсомольський ватажок Гаптур Саханович! — мовив він. — Живий він, у Ленінграді тепер. Ми з ним зустрічалися в Москві, Волгограді. Підполковник запасу Гаптур Саханович Фазмафметов пише книгу.

У сільському будинку культури наші гості розповіли губівчанам багато про життя їхнього легендарного полку, про героїчні подвиги однополчан у запеклих боях за визволення Кіровоградщини і, зокрема, Губівки.

В. Н. Коваленко, С. Г. Прокопчук, наш однополчанин П. І. Князев побували на місцях бойових дій полку, оглянули відбудоване і оновлене село, колгоспне господарство.

Побували і в селі Вигода. Тут бійці 235 стрілецького полку на чолі зі своїми командирами тримали оборону від 6 січня до 13 березня 1944 року.

Степан Гаврилович Прокопчук розповідає:

— Сорок років тому саме в цих місцях наші артилеристи вели шквальний вогонь по противнику. Звідти, з Новгородки, нам допомагали «катишкі». Важко було нам, адже наш полк займав незручні стратегічні позиції. Але ми вистояли, перемогли.

Хвилюю мовчання вшанували ми пам'ять полеглих героїв, які лежать у братській могилі на вигодському кладовищі.

Я запросив гостей додому. Знову були спогади. Про часи суворі і героїчні. Згадували друзів-однополчан. Поіменно. Особливо тих, хто не дожив до дня Перемоги. За форсування Дніпра Василь Наумович удостоївся найвищої урядової нагороди. Тож він запропонував заспівати «Пісню про Дніпро».

Степан Гаврилович Прокопчук зняв одну з медалей і причепив її до піджака нашому чотирирічному внуку Колю. Той надів на голову солдатський картуз і підбів до високого сивоголового капітана. Піднісши маленьку лоньку до картуза, виструнчившись, хлопчик голосно відрепортував:

— Служу Советскому Союзу!

Ветеран пригорнув до своїх широких грудей хлопчину і схвилювано сказав:

— Спасибі тобі, синочку!

І додав:

— Служитимеш і ти. Тільки під мирним небом. Цього хочемо ми, фронтовики!

А Коля зняв обережно зі свого піджака медаль і повернув Степану Гавриловичу.

— Це ваша, дідуся командир!

Ми згадували деї війни. Ми раділи, що ростуть щасливими наші внуки...

І. МОМОТ,
ветеран 238 стрілецького полку 81-ї стрілецької дивізії, вчитель-пенсіонер.
Село Губівка, Компаніївський район.

Наступний номер «Молодого комунара» вийде в суботу, 18 лютого ц. р.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; інформаторської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 89. Тираж 50075.

Газета виходить в півторік чотирьох і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обласного
Комітету України
м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

БК 03035.

Обсяг 0,5 друк. арк. Індекс 61103.